

ИГОР РОСОХОВАТСКИ МИТНИЧЕСКА ПРОВЕРКА

Превод от руски: [Неизвестен], —

chitanka.info

Контрольорите се връщаха, без да са намерили нещо. Зениците на индикаторите безжизнено гледаха от пулта — значи и автоматичните системи не са открили нищо непозволено.

Можеше вече да пусне кораба.

Да протегне ръка към зеленото копче, да го натисне — и при старшия дежурен на шести шлюз ще светне шаблонният надпис: „Митническата служба не възразява корабът да отплава“. Но не му се щеше да натиска зеленото копче. Нещо все го възпираше...

Това „нещо“ имаше трудно определимо съдържание: мимолетен поглед накриво, хвърлен от някой моряк, заговорнически жест, някаква дреболия в документите...

Но в дадения случай нямаше нищо подобно. Контрольорите отбелязаха само, че запасът от ураново гориво на „Мария Луиза“ е двойно по-голям от обичайния.

„Може би работата е точно там — помисли Георг. — Какво им струва да отбележат този запас в документите, за да не се губи сега напразно времето. Но не са го отбелязали. И това пътешествие до Байкал... Защо им е потрябвало то? Дали «за да се полюбуват на красотата му»? Ами ако това наистина е единствената причина?...“

Часовникът заплашително тиктакаше. Още половин час — и капитанът на „Мария Луиза“ ще може да се оплаче на главния диспечер...

Корабът изнасяше от Съветския съюз електронноизчислителни машини, роботи и въглища, нужни за производството на пластмаси — заместители на живите тъкани.

Първият помощник-капитан на „Мария Луиза“ — строен като бастун, безупречно вежлив — гледаше Георг в очакване, а Георг старателно криеше погледа си и се правеше, че сверява документите. Месестото му лице с едри черти изразяваше бюрократична загриженост. „Нека сметне, че чакам още някакви съобщения от контрольорите — мислеше си Георг. — А аз в това време ще го поразгледам. Нещо много се е разбързала тази морска лисица...“

— Хареса ли ви пътуването до Байкал? — попита Георг, като се стараеше гласът му да звучи почти ласкаво.

— Красотата на езерото пораждава. Не можех да си представя подобно нещо — гладко и бързо зареди морякът и Георг разбра, че се е

готвил за този въпрос. „Защо — запита се той. — Защо той в смятал, че ще го питат за Байкал?“

Помощник-капитанът продължаваше да се възхищава от езерото с предварително приготвени фрази. Скоро разбра, че събеседникът му не го слуша и млъкна. Лицето му почервения от възмущение и клепачите прикриха красивите му сини очи. От време на време устните му потрепваха и издаваха вътрешна борба.

„Време е вече да изрази възмущението си — мислеше Георг. — Но се сдържа. Достатъчно добре е възпитан и няма да мога да го накарам да се отпусне. Е, ще трябва да рискувам!“

Митничарят стана изтежко и помощник-капитанът се взря в него поразен. Едва сега видя колко пълен и възрастен е събеседникът му.

— Бих искал да видя как е нареден товарът — каза Георг, без да си дава труд да търси по-вежливи фрази и впи поглед в първия помощник.

— Вие сам слезе в трюм?

— Ако не възразявате...

— О, какво говори! Щом желае — моля.

Открита усмивка осветяваше младото му енергично лице. Сините му очи гледаха дружелюбно.

Георг тръгна след моряка към кораба. Помощник-капитанът крачеше със стремителна походка и митничарят едва го настигаше. Морякът даде няколко нареждания и посочи на митничаря асансьора. Слязоха в трюма. Дългият коридор минаваше между две редици старателно подредени сандъци, на всеки от които се белееше фирмен етикет „ГКЗ–7. Изработено в СССР“. В сандъците имаше блокове за електронноизчислителни машини. Мълчаливите рицари — роботите „ГКЗ“ стояха в нишите на коридора — там, където бяха привършили товаренето. Повечето от тях бяха изключени, за да не изразходват напразно енергия. Светеха само нагръдните индикатори на някои от тях, дежурните. Сега Георг непрекъснато настъпваше фортовете на униформените обувки на помощник-капитана. Морякът не криеше умората си и бършеше потта от челото си с носна кърпичка.

Налагаше се помощник-капитанът и митничарят честичко да се привеждат и високо да вдигат крака, когато прекриваха преградите между отделните товарни отсеци. Зад една преграда започваше истинска крепостна стена, образувана от сиви найлонови торби с

въглища. В нея бяха оставени специални ници за роботите, използвани при товаренето.

Георг бе свикнал да вярва на интуицията си. Без да съзнава още какво има, той почувствува, че нещо се е изменило и спря. Спря и помощник-капитанът. Усещането за нещо ново изчезна. Георг даде на помощник-капитана знак да продължи по-нататък и усещането отново се появи. Разбра коя бе причината за това усещане — вече не му пречеха да върви напред фортите на чуждите обувки. Помощник-капитанът кой знае защо се бе разбързал — очевидно го правеше неволно.

Георг внимателно се вгледа в торбите в новия отсек и забеляза, че по форма някои от тях се отличават от останалите.

Той веднага реагира на своето откритие — незабелязани включи джобния автоматичен индикатор и никак не се учуди, когато усети леки убождания — сигналите на прибора. Георг извади кутията с индикатора — стрелката сочеше четвъртото деление.

— Извинете ме, че ще ви забавя и затрудня — каза той на помощник-капитана и въздъхна престорено. — Такава ми е работата, какво да се прави.

Сега вече можеше и да си позволи да бъде вежлив.

— На ваш услуги — отвърна морякът.

— Бъдете така любезен, отворете торбата.

— Моля — охотно отвърна помощник-капитанът и пое торбата до онази, която сочеше Георг.

— Не, ето тази тук, моля.

Помощник-капитанът дръпна торбата към себе си, за да отвори ципа и в същия миг могъщите щипци на робота товарач го бутнаха настрани.

— Не пречи! — заповяда Георг, но роботът не се подчини. Той избутваше хората все по-надалеч от торбата.

— Бек!^[1] — крясна помощник-капитанът на робота и затропа с крака, вече без да го е грижа как изглежда отстрани. — Бек! Махай се! Веднага се махай!

Роботът безмълвно вършеше работата си и продължаваше да настъпва към кората.

— Повреден? — с широко отворени очи попита неизвестно кого помощник-капитанът. Но ужасът му бе престорен и само помогна на

Георг. През дългите години на своята служба митничарят бе виждал какво ли не и сега дори си спомни нещо подобно. Тогава собствениците просто бяха изключили слуховите органи на работатова-рач. Те му крещяха и тропяха с крака, но избягваха изразителните жестове, разбираеми за работа.

Георг предупредително вдигна ръка — и роботът послушно замря и отстъпи настрана, освободил пътя към торбата. Но митничарят не се задоволи с това. Той разбираше от роботехника и лесно намери капака на блока за настройката на основните възли. Завъртя регулатора на слуха и лампичката светна.

— Защо не даваш да се отваря торбата? — попита Георг и чу ясен отговор:

— Опасно е за човека.

— Командата е била неправилна. Отменям я.

— Вие не има право. Не знае какво там в торба — намеси се помощник-капитанът.

— Добре — съгласи се Георг. — Да не нарушаваме техниката на безопасността. Да минем зад преградата, а той ще отвори торбата. Роботът ще го свърши по-добре от нас.

Георг не чувствуваше нито ликуване, нито злоба. Той просто изпълняваше дълга си и си мислеше:

„Сигурно така и няма да науча почти нищо за тебе, стара лисицо. Винаги е така: Виждам само едно в човека — противника. Срецам се с него, докато той ми противостои и после са разделяме завинаги. Обичайната история, не зная дали тя може да се нарече човешки взаимоотношения: единият се опитва да измами другия, другият се стреми да не му даде възможност да го направи...“

Напрежението не бе изчезнало от лицето на помощник-капитана, само доброжелателността се бе смъкнала от него като фалшива позлата. То бе станало студено и надменно.

— Аз умея да губя — рязко каза морякът.

Той отвори ципа на торбата и в отвора се показа блестящ жълт метал.

— Злато. Слитъци. Южен Африка.

Думите къртяха като падащи монети.

— Защо нямате квитанции? — попита Георг, а мислеше: „Той пак си е подготвил думите. Иначе нямаше да каже «умея да губя», а «умее

губи». И думите си е подготвил, и позата, и израза на лицето...“

— Откарали без мито, Вие открива — вас плащаме премии.

Георг погледна сините очи. Все още бяха много красиви. Не ги бе загрозило дори и ясно забележимото злобно изражение. Но дългите мигли потрепваха и издаваха вълнението на външно невъзмутимия помощник-капитан.

— Колко злато има тук? — попита Георг.

— Шест тона.

Георг пресметне митото. Откакто бе започнало промишленото производство на злато в ядрените реактори, цената му бе спаднала, но митото все пак щеше да представлява значителна сума. Ала не тези изчисления събудиха подозренията на митничаря. Там, в дълбините на сините очи, отвъд злобата и показната надменност, бе доловил искрици старателно прикривано ликуване. „Пътуването до Байкал — там е цялата работа...“ — помисли си той и произнесе с тон, нетърпящ възражения:

— Бъдете така добър, извадете слитъка.

Помощник капитанът се позабави. На Георг му дожаля за него. Вече знаеше как ще се преобрази това красиво, породисто лице, какво ще загуби и какво ще придобие. За миг то ще се „разкрие“ така, както никога не се разкрива дори пред своя собственик в огледалото.

Наложи се митничарят да го подкани:

— Изведете слитъка, моля.

— Моля... — като ехо откликна помощник-капитанът.

Твърде голям слитък. На вид седем-осем килограма. А този хубавец го държи без особени усилия.

Георг взе от помощник капитана слитъка и разбра, че подозренията му не са погрешни. Повъртя слитъка в ръце, сякаш го претегляше и забеляза тънката линия на разглобката. Преди помощник-капитанът да успее да се опомни, Георг натисна скритата пружина и махне капака на златния съд. Да, това беше именно съд, пълен догоре с прозрачна течност.

Георг не гледаше към моряка, щадейки самолюбие то му. И без друго ясно си представяше изражението на лицето му. Затова толкова охотно се съгласи да плати мито за златото. Има си хас, та то не представлява и една десета част от митото, което трябваше да плаща сега.

В съда имаше чиста питейна вода от Байкал, един литър от която на пазарите на някои европейски страни струваше почти седем пъти повече от златото...

[\[1\]](#) бек (англ.) — назад (бел.пр.) ↑

Издание:

сп.„Космос“, бр.7 от 1983 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.